

FIŞĂ DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	DREPT CONSTITUTIONAL ȘI INSTITUȚII POLITICE								
Codul disciplinei	DOB.1.2.02	Semestrul	II	Numărul de credite	6				
Facultatea	DREPT			Numărul orelor pe semestru/activități (conform planului de învățământ)					
Domeniul de licență	DREPT			Total	AI	ST	SF	L	P
Programul de studii de licență	DREPT			84	56		28		
Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, complementară, domeniu, specialitate)	DF								
Tipul disciplinei (impusă, optională, facultativă)	DI								
Discipline anterioare	Condiționate								
	Recomandate								
Obiectivele disciplinei	Obiectivul general Cursul își propune să treacă în revistă modurile de instituire și legitimare a puterii de stat, concepțele fundamentale ale teoriei statului și constituției, precum și principalele instituții ale dreptului constitutional românesc, acordând o atenție specială mecanismelor de limitare și control al puterii în stat, drepturilor și libertăților fundamentale și deschiderii statului față de cooperare, atât pe plan internațional, cât și regional european.								
	Obiectivele specifice La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Explice modul concret de organizare și funcționare a instituțiilor politice din România;▪ Descrie trăsăturile specifice ale separației și echilibrului puterilor în România, precum și pe cele ale drepturilor și libertăților fundamentale consacrate în Constituția României;▪ Utilizeze noțiunile și concepțele juridice pentru a argumenta o soluție într-un litigiu constitutional;▪ Analizeze argumentele care pledează pro și contra unei anumite soluții în cazul unui litigiu constitutional concret;▪ Calculeze – mai exact să aprecieze - şansele de admitere a unei sesizări sau excepții de neconstituționalitate într-un litigiu dat.								
	Competențe profesionale								
	C1. Folosirea în mod adecvat a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și								

	metodologiilor din domeniul juridic; C2. Aplicarea tehnicielor și instrumentelor specifice domeniului juridic C3. Înțelegerea modului de aplicarea a legislației românești, a legislației europene și a celorlalte instrumente juridice internaționale; C4. Interpretarea textelor juridice precum și corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul național, din dreptul altor state, precum și din dreptul european și dreptul internațional; C5. Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor Competențe transversale CT1. Realizarea în mod eficient și responsabil a sarcinilor profesionale, respectând regulile deontologice specifice domeniului CT2. Aplicarea tehnicielor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate), cu respectarea palierelor ierarhice; CT3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și în cel puțin una din limbile de circulație internațională
Conținutul activităților (AI, ST, SF, L, P)	I. Activități de autoinstruire prin materiale specifice ID/IFR 1. Partea I: Teoria generală a statului și a constituției: Capitolul I: Statul (§ 1. Noțiunea de stat; § 2. Personalitatea juridică a statului; § 3. Elementele statului; § 4. Suveranitatea; § 5. Forme de stat; § 6. Separarea puterilor în stat; § 7. Statul de drept; § 8 Reprezentarea simbolică a statului) – 4 ore 2. Capitolul II: Constituția (§ 9. Noțiunea de constituție; § 10. Puterea constituantă; § 11. Legalitate și legitimitate; § 12. Clasificarea constituțiilor; § 13. Controlul de constituționalitate; § 14. Regimuri politice sau constituționale) – 4 ore 3. Partea a II-a: Constituția României, Capitolul I: Istoria constituțională a României (§ 15. Formarea statului român modern; § 16. Epoca democrației parlamentare; § 17. Deriva autoritaristă; § 18. Perioada 23 august 1944 – 30 decembrie 1947; § 19. Regimul totalitar comunistic; § 20. Perioada 22 decembrie 1989 – 8 decembrie 1991; § 21. Constituția din 8 decembrie 1991) – 4 ore 4. Capitolul II: Deciziile politice fundamentale (§ 22. Noțiunea de decizie fundamentală; § 23. Democrația reprezentativă și pluralismul politic; § 24. România – stat de drept; § 25. România – stat social; § 26. România – stat unitar; § 27. Integrarea euro-atlantică) – 4 ore 5. Capitolul III: Statutul juridic al individului Subcapitolul I: Cetățenia română (§ 28. Considerații generale; § 29. Principii care guvernează reglementarea cetățeniei române; § 30. Moduri de dobândire a cetățeniei române; § 31. Pierderea cetățeniei române; § 32. Drepturile și

	îndatoririle specifice cetățenilor români; § 33. Cetățenia europeană) Subcapitolul II: Străinii și apatrizii (§ 34. Statutul juridic al străinilor și apatrizilor); Subcapitolul III: Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale § 35. Probleme generale; – 4 ore
6.	§ 36. Categorii de drepturi fundamentale; § 37. Drepturi civile și politice; § 38. Dreptul de proprietate și economia; – 4 ore
7.	§ 39. Drepturi sociale; § 40. Drepturi din generația a III-a;)§ 41. Îndatoririle fundamentale; § 41bis. Avocatul Poporului) – 4 ore
8.	Capitolul IV: Autoritățile publice (§ 42 Parlamentul României: a) Constituirea, structura, organizarea și funcționarea Parlamentului; b) Organizarea și funcționarea Parlamentului; c) Statutul parlamentarilor; d) Mandatul parlamentar; e) Funcțiile Parlamentului; f) Actele Parlamentului; – 4 ore
9.	§ 42. Președintele României: a) Rolul Președintelui României; b) Mandatul Președintelui României;c) Funcțiile și atribuțiile Președintelui României; d) Actele Președintelui României; – 4 ore
10.	§ 43. Guvernul: a) Noțiune b) Rolul și funcțiile Guvernului; c) Componența Guvernului; d) Învestitura Guvernului; e) Mandatul Guvernului și statutul membrilor Guvernului; f) Atribuțiile Guvernului; g) Organizarea și funcționarea Guvernului; h) Actele Guvernului; i) Responsabilitatea Guvernului; § 44. Administrația publică: a) Administrația publică centrală; b) Administrația publică locală; – 4 ore
11.	§ 45. Curtea Constituțională: a) Organizarea și funcționarea Curții Constituționale; b) Atribuțiile Curții Constituționale; § 46. Autoritatea judecătorească: a) Terminologie și noțiuni; b) Instanțele judecătorești; c) Ministerul Public; d) Consiliul Superior al Magistraturii) – 4 ore
12.	Capitolul V: Funcțiile statului (§ 47. Funcția legislativă; § 48. Funcția executivă; § 49. Justiția; § 50. Funcția discreționară; § 51. Planificarea)– 4 ore
13.	Capitolul VI: Protecția statului și a Constituției (§ 52. Apărarea națională; § 53. Starea de asediu și starea de urgență; § 54. Protecția statului) – 4 ore
14.	Capitolul VII: România în comunitatea internațională (§ 55. România și

	Organizația Națiunilor Unite; § 56. România și Europa; § 67. România și Tratatul Atlanticului de Nord) – 4 ore
II. Seminar față în față	
1. Conceptul de constituție și supremăția constituției – 2 ore2. Controlul constituționalității legilor – 2 ore3. Statul de drept; separația și echilibrul puterilor în stat – 2 ore4. Cetățenia română – 2 ore5. Drepturile fundamentale I – 2 ore6. Drepturile fundamentale II – 2 ore7. Tradiții politice românești și import constituțional – 2 ore8. Sistemul electoral – 2 ore9. Funcțiile Parlamentului – 2 ore10. Procedura legislativă – 2 ore11. Delegarea legislativă – 2 ore12. Mandatul Președintelui României – 2 ore13. Curtea Constituțională a României – 2 ore14. Deschidere internațională și integrare europeană – 2 ore	

Forma de evaluare finală (E-examen, C-colocviu/test final, LP-lucrări practice)	E	
Stabilirea notei finale (proccente)	- evaluare finală: Metoda de evaluare: Examen scris. - activități aplicative /laborator/lucrări practice/proiect etc. - teste pe parcursul semestrului - teme de control	50% (eliminatoriu)
Lista materialelor didactice necesare (suport de curs, ghid de studiu etc.)	Suport curs, ghid de studiu	
Bibliografia recomandată	Bibliografie Referințe principale: 1. Marius Balan, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, vol. 1. <i>Teoria generală a statului și a constituției. Constituția română în context european</i>, Editura Hamangiu, București, 2015;2. Ioan Muraru și Simina Tănăsescu, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, ediția a XV-a, Editura All-Beck, București, 2016-2017 (2 vol.);3. Ștefan Deaconu, <i>Drept constituțional</i>, ediția a 5-a, C.H. Beck, 2022;4. Ștefan Deaconu, <i>Instituții politice</i>, ediția a 5-a, C.H. Beck, București, 2022;5. Bianca Selejan-Guțan, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, ediția a 4-a, 2	

vol., Editura Hamangiu, Bucureşti, 2021;

Referințe suplimentare:

6. Tudorel Toader, Marieta Safta, *Constituția României – cu legislație conexă și jurisprudență*, ediția a 4-a, Hamangiu, București, 2021;
7. Ioan Muraru și Simina Tănărescu (editori), *Constituția României. Comentariu pe articole*, ediția a 3-a, Editura All-Beck, București, 2022;
8. Fabian Niculae, *Drept constituțional și instituții politice – caiet de seminar*, vol. 1, Editura Hamangiu, București, 2019;
9. Cristian Ionescu, Corina Dumitrescu (coord.), *Constituția României. Comentarii și explicații*, C.H. Beck, București, 2017;
10. Tudorel Toader, Marieta Safta, *Curs de contencios constitutional*, Hamangiu, București, 2017;
11. Bogdan Iancu, *Legislative Delegation: The Erosion of Normative Limits in Modern Constitutionalism*, Springer, Heidelberg, New York, 2012;
12. Vlad Constantinesco, Stéphane Pierré-Caps, *Droit constitutionnel*, Presses Universitaires de France, Paris, 2006;
13. Andras Sájo, *Limiting Government. An Introduction to Constitutionalism*, Budapest, Central European University Press, 1999.

Coordonator de disciplină	Grad didactic, titlu, nume și prenume	Semnătura
	Conf. univ. dr. Balan Marius Nicolae	

Legendă: AI – activități de autoinstruire; ST – seminar în sistem tutorial; SF – seminar față în față; L – activități de laborator, lucrări practice; P – proiect;

Data completării: 20.09.2023

Data avizării în departament: 25.09.2023

Avizat:

Prodecan pentru activitatea academică și relația cu studenții
Lect. univ. dr. Mihai DUNEA